

**AZ ÓBUDAI SZENT PÉTER ÉS PÁL SZALÉZI
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA**

NEVELÉSI PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

I. Bevezető.....	3
I. 1. Az intézmény működésének törvényi alapja.....	3
I. 2. A Pedagógiai Program törvényi háttere.....	4
II. Az iskola és óvoda nevelési programja	
II.1. Az iskolában és az óvodában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai.....	7
II. 2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az iskolában.....	13
II. 3. A személyiségfejlesztés az iskolában.....	15
II. 4. A magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek az iskolában.....	17
II. 5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek az iskolában.....	19
II. 6. Gyermek-és ifjúságvédelem. A szociális hátrányok kezelése az iskolában.....	21
II 7. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	23
II. 8. Egészségnevelési program az iskolában.....	23
II. 9. Környezeti nevelési program az iskolában.....	24
II. 10. Kapcsolattartás az iskola és a család között.....	25
II. 11. Az iskolai pedagógiai programjának végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	26
II. 12. A közösségi életre történő felkészítés és a differenciált fejlesztés lehetőségei az óvodában.....	27
II. 13. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek az óvodában.....	28
II. 14. A szülő, a gyermek és a pedagógus együttműködésének formái az óvodában.....	29
II. 15. Kétnyelvűség az óvodában.....	30
II. 16. Az óvoda Helyi Programjának végrehajtását segítő eszközök, felszerelések jegyzéke	31
III. Helyi tanterv	
Befejezés.....	32
A dokumentum kezelése	
Elfogadó nyilatkozatok	33

I. Bevezető

I. 1. Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat

Az intézmény neve:

Óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola és Óvoda

Az intézmény fenntartója: Szalézi Szent Ferenc Társasága

Az alapító címe: 1032 Budapest, Bécsi út 173.

Az iskola alapító okiratának száma, kelte: 9/IV-11273/1996

Az intézmény törvényességi felügyeletét Budapest Főváros főjegyzője gyakorolja (1052 Budapest, Városház u. 9-11.)

Az intézmény típusa: 8 évfolyamos általános iskola és napközi-otthonos óvoda

Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre: önálló gazdálkodású

Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám:

Gyermek- és tanulólétszám összesen: 670 fő

Óvoda: 110 fő

Általános Iskola: 560 fő (évfolyamonként 70 fő)

Évfolyamok és csoportok száma:

Óvoda (öt vegyes életkorú csoport)

Általános Iskola 1-8. évfolyamonként 2-2 osztály, évfolyamonként 70 fővel

Az intézmény feladata:

- Óvodai nevelés, teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások, a gyermekek 3 éves korától öt vegyes életkorú csoportban,

- Általános iskolai alapkív nevelő-oktató tevékenység keresztény szellemben, a katolikus egyház és a Társaság szalézi hagyományai szerint.

Az intézmény vezetője: Kenessey László

I. 2. A pedagógiai program törvényi háttere

A Közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. törvény 47.§.

A 137/1996. (VIII.28.) Kormányrendelet az óvodai nevelés alapprogramjának kiadásáról

Közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 48.§ (1) a., és b., pontja, és a (3) bekezdések.

Egyházi törvény

A Gyermekvédelemről szóló 1997. évi XXXI. tv.

I. 3. Az intézmény bemutatása

A Szeretet Leányai Páli Szent Vincéről nevezett Irgalmas Nővérek Társulata a szerzetesrendek 1948-as feloszlata előtt leányiskolát működtetett Óbuda központjában. Az államosítás óta ebben az épületben működik a Martos Flóra, majd az Óbuda Gimnázium. A rendszerváltás után a nővérek éltek az egyházi javak visszaigénylésének lehetőségével, és a gimnázium épülete helyett a Tímár utcában működő állami iskola épületének egy részét kapták vissza. Itt szervezte meg dr. Khirer Vilmos, az Óbudai Szent Péter és Pál Főplébánia plébánosa és Kenessey László 1996-ban az Óbudai Szent Péter és Pál Katolikus Általános Iskolát. Az egy osztállyal induló, és felmenő rendszerben bővülő általános iskola fenntartója ekkor az Esztergom-Budapest Főegyházmegeye volt.

2001-ben megtörtént a Vincés nővérek államosított épületének végleges kárpótlása, amelynek során a katolikus iskola ugyanazon épülettömb nagyobb részébe költözhetett. 2001. szeptemberétől fenntartóváltás történt. A gyermeklétszámban, tantestületben és felszerelésben is szépen gyarapodó katolikus általános iskola a Szalézi Szent Ferenc Társaság fenntartói irányítása alá került. Ez a szerzetesrend a két világháború között telepedett le Óbudán, a Bécsi úton. 1948-ban ezt a szerzetesrendet is feloszlatták, majd a rendszerváltás után Havasi József tartományfőnök irányításával szerveződött újjá. A Szalézi Rend hagyományosan a középfokú oktatással, azon belül is a szakoktatással, és az ott tanuló diákok lelki gondozásával foglalkozott. A rendszerváltás után is ezen a területen, illetve középiskolai kollégiumok működtetésében találta meg a helyét.

Az Óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola a rend által működtetett közoktatási intézmények közül az egyedüli, amely alapfokú, és alsó középfokú képzést adó 8 évfolyamos iskola. Intézményünk tanulói létszáma hosszabb távon 200-250 fő között prognosztizálható: alsó fokon két-két 20-25 fős, alsó középfokon egy-egy 30 fős osztállyal. Az iskola felett a törvényességi felügyeletet Óbuda-Békásmegyér Önkormányzatának jegyzője, a szakmai felügyeletet az egyházi fenntartók megbízásából a KPSZTI gyakorolja.

2001/2002-es tanévtől kezdve iskolánk fenntartója a Szalézi Szent Ferenc Társasága. Ettől kezdve ismerkedik a tantestület Don Bosco nevelési elveivel, és foglalkozunk azzal a

kérdéssel, hogyan lehet ezeket az elveket a mai kor és a mai iskolarendszer keretei között megvalósítani?

A szalézi nevelési módszer lényege, hogy kedvességgel nevel, szerető gondoskodással segít a diáknak betartani az előírásokat és megteremti számára az ehhez szükséges feltételeket. Ez a **megelőző (preventív) módszer** lényegi különbséget mutat attól a megtorló (represszív) módszertől, amely megfélemlíti a gyermeket, és a büntetést tartja az elsődleges nevelési eszköznek.

A megelőző módszer egy olyan pedagógusi szemléletet igényel, amelyben a pedagógus a diák mellé áll, és minden eszközzel segíti őt az akadályok leküzdésében. Megóvja a tanulókat a negatív tapasztalatoktól, és a pozitív benyomásokat erősíti. Ennek a nevelési módszernek az alapjai Don Bosco szerint az *ésszerűség, a vallásosság és a szeretet*.

Az *ésszerűség* az értelemnek a nevelésében áll. Ennek a legfontosabb eszközei a párbeszéd, és az állandó jelenlét diákjaink körében. A pedagógus ésszerű viselkedése a gyermekben is ugyanazt ébreszti, vagyis azt, hogy az eszünk, és nem az indulataink irányítanak bennünket. Fontos, hogy az iskolai élet keretei között minden lehetőséget kihasználva a tanulók között legyünk. Az óráközi szünetek, a közös délutáni programok, a sport, a kirándulás, mind-mind lehetőséget nyújtanak arra, hogy diákjainkat megszólíthassuk. Don Bosco a nevelőket így buzdította: „Szerető atyaként szóljatok hozzájuk, minden helyzetben határozottan vezessétek és szeretetteljesen figyelmeztessétek őket, s ha kell, adjatok nekik jó tanácsokat!”

A nevelői módszer másik eleme a *vallás*. „A nevelés a szív dolga. A szív egyedüli ura Isten. Mi saját erőnkől semmire sem vagyunk képesek, ha Isten nem tanít meg minket a nevelés művészetére, és nem adja ide nekünk a szívek kulcsát”- állítja Don Bosco. A pedagógus vallásos élete nemcsak hiteles példa a tanítványok szemében, hanem lehetőség arra, hogy a tanítványokért mondott imákban Isten segítségére is számíthatunk nevelő munkánkban. El kell érnünk, hogy a természet és a társadalom törvényeit, és minden más ismeretanyagot a hit fényében lássák tanítványaink. A vallás gyakorlásának szokásait - így az imádkozást is - a szülői házban tanulják meg a diákok. Nekünk pedagógusoknak a hit átadásában mértékletesnek és életszerűnek kell lennünk, hogy kedvüket ne veszítsék.

A *szeretet* a legfontosabb keresztény erény. Általában a keresztény nevelésnek, így a szalézi megelőző módszernek is a legfontosabb eleme. A kedves, barátságos hozzáállás a gyermektől is hasonló viselkedést vált ki. Nem elég szeretni tanítványainkat, ezt ki is kell tudni mutatni, sőt alkalomadtán el is kell tudni mondani. A szeretet megnyilvánulásai

legyenek: a jókedv, a játék és a humor. „Az, aki tudja, hogy szeretik, viszontszeret, és az, aki szeret, elér mindent - főleg a fiúknál.” (Don Bosco)

A szalézi megelőző módszer speciális pedagógusi attitűdöt igényel: türelmes szeretetet és egyéni odafigyelést. Nehezíti munkánkat, hogy igen sok azoknak a tanulóknak a száma, akik iskolánkba is már a társadalomból és a családból hozott sebekkel érkeznek. Fenntartó rendünk nevelési elveinek megvalósításában tantestületünk egységes, ugyanakkor kiemelt szerep hárul ebben a feladatban az osztályfőnökökre.

A 2008. év folyamán lehetőség nyílt arra, hogy az iskola közelében lévő, önkormányzati fenntartású Tímár utcai óvodát átvegye a katolikus egyház. A megállapodások értelmében 2008. szeptember 1-től a 8 évfolyamos általános iskola és az óvoda közös irányítású közoktatási intézményként működik tovább Óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola és Óvoda néven, fenntartója Szalézi Szent Ferenc Társasága.

Az óvoda története, működése

Az óvoda – a főváros óvodaépítési programja keretében – 1900-ban, a Tímár utca 17.629 helyrajzszámú telkén, Őry Gyula főmérnök tervei alapján épült. A „Községi Kisdedóvó” átvételére 1901. július 2-án, megnyitására 1901. szeptember 1-én került sor. A patinás épület kívülről ma is őrzi eredeti formáját, belülről azonban többször átalakították. Az évek során több lépcsőben korszerűsítették, és az óvónői lakásokból csoportszobákat alakítottak ki. Az emeletes bérházak között található épület viszonylag nagy, (1107m²) zárt területű gesztenyefás udvarral is rendelkezik.

Az intézménybe Óbuda – Békásmegyer egész területéről érkeznek gyerekek. Egy részük keresztény, többgyermekes, más részük nem hívő családokból. Az utóbbiak nem elkötelezetten vallásosak, de tudatosan választják gyermekeik számára ezt az óvodát abban a reményben, hogy a kicsik olyan értékek mentén nevelődnek, amelyek fejlődésük szempontjából a legmegfelelőbb.

Az óvodai csoportok szerkezetét a jelentkező gyerekek létszáma és életkora határozza meg. Az intézmény reggel 6 órától este 18 óráig tart nyitva. A gyermekek reggel fél héttől fél nyolcig, és délután fél öttől fél hatig a földszinten ügyeletben tartózkodnak. A nap többi

részében a gyerekekkel – a saját termükben – két óvodapedagógus és egy dajka foglalkozik váltott műszakban.

II. Az iskola és az óvoda nevelési programja

II. 1 Az iskolában és az óvodában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

1. Istenszeretet

Az ember legfontosabb jegye, hogy Isten teremtménye és hasonmása. Amikor Istenről beszélünk, akkor az ember vonásairól is beszélünk. És fordítva: ha az ember vonásait vizsgáljuk, akkor Istenről mondunk valamit. Isten felfoghatatlan, de szándéka szerint mégis megismerhető. Megismerhető szava és teremtményei által. Isten igaz, jó, szép és szent, ezért imádásra méltó.

Feladatok:

Tanulják meg a gyerekek a természet törvényszerűségeit, vegyék észre annak szépségeit és a természetben fellelhető célszerűségeket. Ismerjék meg az egyházi év rendjét, vegyenek részt szívesen szentmiséken, lelkigyakorlatokon.

Célok:

A 8. osztály végére a helyi tanterv követelményeinek megfelelő tudással rendelkezzenek, beleértve a hittan tantárgyat is. Alakuljon ki érzelmi kötődés a katolicizmushoz.

Eszközök, eljárások:

Ezen nevelési alapelv megvalósításának területei: az óvodai foglalkozások, az iskolai hittanórák és a szakórák, a tanulmányi kirándulások és egyéb közös programok (pl.: iskolamisék, lelki napok, egyházi ünnepek stb.)

2. Az ember teljes testi-lelki egység

Isten teremtménye az ember, az anyagi világ része. A test és lélek elválaszthatatlan egység, szellem az anyagban. Minden ember egyedi, megismerhetetlen, esetleges.

Feladatok:

A gyermek adottságait meg kell ismerni, nem szabad uniformizálni. Meg kell tanítani a gyerekeknek, hogy az egészség érték, amelyet ápolni kell, amelyért áldozatot kell hozni. Az egészséges életmód kialakítása megtanít a betegségek megelőzésének módjára, az egészséges állapot örömteli megélésére, a harmonikus élet értéként való tiszteletére. Fel kell készíteni a gyerekeket arra, hogy önálló életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni. A beteg vagy sérült gyermekekkel különös gonddal kell bánni.

Célok:

A gyerekek érezzék jól magukat az óvodában és az iskolában. Érezzék, hogy együtt és egyenként is fontosak, figyelnek rájuk a pedagógusok. Fejleszteni kell a gyerekek kudarc- és sikertűrés készségeit. Amennyire a kamaszkor vihara megengedi, lelkileg kiegyensúlyozott gyermekek hagyják el iskolánkat.

Eszközök, eljárások:

Megfelelő gyermek-óvónő, gyermek-tanár kapcsolat. Egyénre szabott odafigyelés. Közös játékok, beszélgetések. Kapcsolat a lelki vezetővel.

3. A boldogság, az öröm és a szeretetre nevelés

A boldogság a teljesség megélése, Isten birtoklása. Az ember hivatása a boldogság. A boldogságot mindenki keresi, de kevesen találják meg. Az öröm a boldogság átélése. Szeretet és öröm nélkül torzul a személyiség.

Feladatok:

A boldogságra, szeretetre meg kell tanítani a gyerekeket. Az óvoda és az iskola nevelője legyen jó ember, tudja a szürke hétköznapiakat is örömtelivé tenni. A nevelők jó szakemberek is legyenek, és humorukkal az amúgy unalmas foglalkozásokat, órákat is érdekessé tudják tenni. Jöjjön létre az óvodában, iskolában olyan szellemi arculattal rendelkező közösség(osztály), ahol a gyerek fejleszteni tudja önismeretét, akaratát, segítőkészségét és empátiáját.

Célok:

Értsék meg a gyerekek, hogy mi a szép, a harmonikus, és miért az. Tudjanak gyönyörködni egy szép alkotásban és ez a tetszés váljon alkotó erővé. Alakuljon ki gyermekeinkben a kultúrált szórakozás igénye.

Eszközök, eljárások:

Szeretetadás! Közös örömelmények (karácsony, egyéb egyházi ünnepek, farsang, kirándulások stb.). Kultúrált viták, véleménycserék, programok, hangversenyek, bemutatók. **Különös hangsúlyt fektetünk a művészeti nevelésre.**(ének, néptánc, rajz órák magasabb óraszámban)

A jutalmazás és a büntetés formái ösztönzőek legyenek.

4. A szabadság

Isten az embert szabadságra teremtette, de nem erőszakolja ránk a boldogságot. Szabadságunk korlátozott, hiszen az ember része az anyagi világnak. Az üdvösséget szabadon választhatjuk, amelynek az alapja a hit. Naponta átéljük szabadságunk fogyatékoságát: tudásban, akaratban, érzelmekben.

Feladat:

A gyermeket szabadságra kell nevelni: a hívő ember szabad, szabaddá pedig az igazság tesz. Az értelem nevelése mellett fontos feladat az akarat fejlesztése. Az önismeret és helyes önértékelés sok nyugtalanságtól óvja meg a gyerekeket. A szabadság szélsőséges értelmezésétől meg kell óvni gyermekeinket. Világossá kell tenni, hogy a hagyományokkal szakító liberalizmus az embert kiszolgáltatja, a stabil értékekhez kötődés pedig szabaddá teszi.

Cél:

A nevelésünk célja az a szabadságfelfogás, amelyben ez nem adottság, hanem feladat. Ne hagyják el az iskolát személyiségzavarral küszködő gyerekek!

Eszközök, eljárások:

Elsősorban a hittan és osztályfőnöki órák a területei ennek a nevelésnek. A délutáni sportfoglalkozások és a napközi helyes időbeosztásra tanítanak, és megtaníthatnak tanulni! A meggyőzés és a tudatosítás módszere a példaképállítás és a beszélgetések legyenek.

5. A hazaszeretetre nevelés

Az óvoda és az iskola életét, a nevelés folyamatát áthatja a hazaszeretet. A hazaszeretetre nevelés alapja a nemzeti érzés, identitástudat, helyes nemzeti önismeret, az egyházi és nemzeti hagyományok tisztelete.

Feladat:

Rendelkezzenek a gyermekek jogosan büszke nemzeti öntudattal. Ismerjék nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Legyenek tájékozottak Magyarország földrajzában, irodalmában, történelmében és mindennapi életében. Ismerjék a kiemelkedő magyar államférfiak, tudósok és sportolók tevékenységét. Tanuljanak meg élni a demokrácia vívmányaival és az általános emberi jogokkal.

Cél:

Legyenek a tanulók magyar nemzetünk sorsáért felelősséget érző, tenni akaró állampolgárok. Becsüljék meg saját kultúránkat. Tiszteljék más országok állampolgárait.

Eszközök, eljárások:

Az óvodában versek, énekek, népdalok, mondókák megismerése. Az iskolában a magyar történelem, földrajz, művelődéstörténet és irodalom ismerete.(Címerünk, zászlónk, jelképeink, a folyosók, tantermek díszítése) Nemzeti ünnepeinkhez kötődő méltó megemlékezések.

6. Felkészülés a keresztény házasságra

Az iskola feladata, hogy a gyermekeket felkészítse az Isten szándéka szerinti keresztény házasságra. A szexuális deviancia a személyiség zavara.

Feladat:

A felmerülő kérdések nyílt, őszinte kezelése sok fölösleges lelkiismeret furdalástól menti meg a gyerekeket. A családokkal egyetértésben beszélgessünk az osztállyal, vagy egyenként a tanulókkal az aktuális kérdésekről.

Cél:

A lányokat nőkké, a fiúkat férfiakká nevelni. Ismerjék helyüket és feladataikat saját családjukban. Alakuljon ki helyes fiú-lány kapcsolat osztályainkban.

Eszközök, eljárások:

Szakórákon, osztályfőnöki- és hittanórákon, kirándulásokon, és egyéb közös programokon őszinte, nyílt, gátlásoktól mentes beszélgetések a felmerülő kérdésekről.

Közös együttlét, szórakozás osztály- ill. iskolai közösségben. (farsangi multságok)

7. Az óvodai nevelés célkitűzései, feladatai**Célok:**

- a. Az óvodáskor végére – az egyéni adottságokat figyelembe véve – elérjék a gyerekek az iskolába lépéshez szükséges szociális, érzelmi és értelmi fejlettségi szintet.
- b. Koruknak megfelelően elvárható szinten ismerjék a katolikus hitélet szokásrendjét és erkölcsi elvárásait.

- c. Ismerjék, tiszteljék nemzeti értékeinket, hagyományainkat együtt az etnikai és nemzetiségi (német kisebbségi) kultúrával.

Feladatok:

- Olyan szeretetteljes, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai légkört teremteni, amelyben a gyermek sokoldalúan, harmonikusan fejlődhet.
- Figyelembe véve a kisgyerek sajátos érzelmi vezéreltségét, olyan napirend (étkezés, pihenés, foglalkozások, játék, stb.) összeállítása, amelyben fokozatosan fejlődik a gyermeki személyiség.
- Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy egyéni sajátosságokkal rendelkező, és az eltérő ütemben fejlődő gyermek is időben iskolaérett legyen.
- Az óvodában a gyerekekkel foglalkozó felnőttek elsősorban viselkedésükkel közvetítsék a katolikus nevelés erkölcsi elvárásait. (Szeretetteljes szigor, türelem, következetesség, beszédstílus, stb.)
- A német két tannyelvű csoportokban biztosítani kell a gyermekek számára a családokban gyökerező kisebbségi nyelv és kultúra hagyományainak és szokásainak a továbbadását.

II. 2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az iskolában

Ha az iskola közösség, akkor a tanulók szívesen járnak oda, azt a második otthonuknak érzik, ahol védelemre, megértésre, bizalomra, útmutatásra, érdekes feladatokra, a munkában segítségre, barátokra találnak. A tanulóközösségek nevelő hatása igen jelentős: fejleszti a növendék akaratát, feladatokat állít elé, önbizalomra, a közösséghez való alkalmazkodásra buzdít. Szelídségre, türelemre, alaposságra, felelősségre, valamint Istenhez és embertársainkhoz való hűségre, alázatra nevel.

Iskolánkban található közösségek:

FELNÓTT:

- tantestület
- alsós munkaközösség,
- felsős munkaközösség,
- osztályfőnöki munkaközösség,

- technikai dolgozók közössége.

Közösséggé formáló lehetőségeink:

- lelki napok, lelkigyakorlatok a tantestület számára évente kétszer,
- tantestületi kirándulás legalább egyszer évente,
- egyházi és állami ünnepekhez kötődő összejövetelek.

DIÁK:

- alsó tagozat,
- felső tagozat,
- osztályok,
- szakköri csoportok a szülők igényei és az iskola lehetőségeivel összhangban,
- alkalmi csoportok: énekkar,
- sportversenyek résztvevői,
- osztálytitkárok közössége: a legjobb tanulókból válogatva.

EGYHÁZI ÜNNEPEINK ÉS SZOKÁSAINK

- a tanévet közös, ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be
(Veni Sancte, Te Deum)
- iskolamisék évente négy alkalommal
- elsőáldozás novemberben, és az elsőáldozók Szent Gellért kápolnai miséje - 3. évfolyam
- Szent Imre nov.5.
- Szent Miklós dec.6. - Mikulás ünnepély - ajándékozás
- adventi gyertyagyújtás dec. - osztályonként
- Rorate a kápolnában
- Karácsony-iskolai ünnepély, pásztorjáték
- Iskolanap januárban, „szalézi est”: a rend alapítójának ünnepe, kulturális bemutató
- Nagyböjt febr.-márc., Keresztút péntekenként a kápolnában
- Húsvét- Passió
- Lelki napok, lelkigyakorlatok - gyónási alkalmak
- Heti rendszerességgel péntekenként reggeli ima a kápolnában
- Napi ima: a tanítás kezdetén és végén a tanulók az órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak

- Savio Szent Domonkos máj. - szalézi szentek – szentmise

NEMZETI ÜNNEPEINK:

- okt. 6. Az aradi vértanúk- megemlékezés osztályonként
- okt. 23. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- márc. 15. Az 1848-as forradalom és szabadságharc- iskolai ünnepélyek

EGYÉB:

- iskolakirándulás szeptemberben – 1 napos
- iskolai sportnap - évente két alkalommal: szülők - gyermekek - nevelők
- zenei bemutató karácsonykor és anyák napján
- farsang
- osztálykirándulások június elején - ballagás
- nyári táborozások: lehetőség szerint hittantábor Sóstón és egy kerékpártúra
- szabadidős foglalkozások az év folyamán: múzeum-, színház-, opera-, állatkerti látogatások
- a plébánia katolikus újságokat (Új Ember, Keresztény Élet) a Katolikus Pedagógiai Intézet folyóiratot (Képmás) járat iskolánknak

ISKOLÁNK JELKÉPEI:

- zászló
- címer- fehér és színes pólókra nyomtatva
- jelvény - címerünk díszíti

II. 3. Személyiségfejlesztés az iskolában

Az emberi személyiség kialakulása a gyerekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Két fő színtere a család és az iskola. Nevelésünk célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat

erősíteniük kell, míg másokat lefaragnunk, helyre tennünk. E tevékenység elképzelhetetlen szeretet és empátia nélkül.

Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy **adottságai** kibontakozzanak (kézügyesség, mozgás, zenei tehetség, szellemi képesség stb.). A tanulók abban nyerjenek megerősítést, biztatást, amihez kedvük van, és amiben sikerélményhez jutnak. Célunk, hogy - segítve a pályaválasztást - gyerekek adottságaik kibontakoztatásával a legmegfelelőbb középiskolába kerüljenek.

Az iskolának a nevelés mellett az **értelem** „nevelése” a legfontosabb feladata. Az általános iskolában a tárgyi tudás átadása mellett a logikus gondolkodásra nevelés elengedhetetlen. A „tényanyag” átadásakor fontos figyelembe venni a tanulók életkorának megfelelő elvonatkoztató képességet is. Gyakran nehézséget okoz, hogy ez egyes tanulóknál igen eltérő módon fejlődik. Ez a jelenség indokolja a csoportbontásokat matematika, illetve idegennyelv órákon. Sokszor még az egy csoportban dolgozó tanulók differenciált foglalkoztatása is kívánatos. A tanulók értelmi fejlesztésének célja, hogy a középiskolába kellő tárgyi tudással, az ott elvárható logikával és absztrakciós képességgel érkezzen a tanuló. Ennek a fejlesztésnek „otthona” valamennyi tanítási óra, iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők. Fontosak a korrepetálások és a tehetséggondozó szakkörök.

Az **akarat** fejlesztése is fontos feladata a katolikus iskolának. Az akarat fejlesztésére a legmarkánsabb tulajdonságok: a szorgalmas, kitartó munka, kötelességteljesítés, felelősség, megbízhatóság, pontosság, következetesség, önuralom, kudarcviselés, engedelmesség központi jelentőségűek. Célunk, hogy gyermekeink önálló gondolkodású, tudatosan élő kamaszok, majd felnőttek legyenek. Tudjanak nemet mondani, ha arra szükség van, de kitartóan harcoljanak a hitünk által megfogalmazott pozitív értékekért. Az irodalom, osztályfőnöki órák, kirándulások alkalmat teremtenek a jó hangulatú beszélgetésekre és a pozitív példák bemutatására. Fontos vigyázni arra, hogy az erős akaratú gyermeket ne törjük le, hanem megfelelő mederbe terelve jó irányt mutassunk neki.

A helyes **önértékelés** sok nyugtalanságtól óvja meg az embert, hiánya azonban személyiségzavarhoz vezet. Feladatunk, hogy segítsük abban tanulóinkat, hogy helyes képet alakítsanak ki önmagukról. Így elkerülhető a kudarcélmény és sok olyan deviáns szokás kialakulása, amelynek elsősorban a figyelemfelkeltés a célja (kihívó magatartás és öltözködés, később drogok használata). A helyes önismeret segíti a pályaválasztást is.

Feladat: a gyermek igazságérzetének tiszteletben tartása. Meg kell tanítani a tanulókat a kompromisszumok keresésére a konfliktushelyzetekben, a teljesítményeiket pedig

igazságosan kell értékelni. Ennek megvalósítása a feladat az iskolai élet minden pillanatában, személyes beszélgetések és családlátogatások alkalmával.

Az **érzelem** nevelése a művészetek élvezetével, a sokszor és folyamatosan átélt esztétikai élményekkel történhet. A szépség jobbá tesz. Az érzelem igazi forrása a gyermeki tevékenység, amely szorosan összefonódik a képzelettel is. E fontos nevelési feladat elsősorban a magyar, történelem, rajz, technika, a zene és néptánc órákon történik. A színház és múzeumlátogatások is ezt a célt szolgálják.

Fegyelem nélkül egyetlen iskola sem működhet. A tanórai fegyelem alapfeltétele a komoly szellemi munkának. Az óráközi szünetek fegyelmét pedig a súlyosabb balesetek elkerülése érdekében kell megkövetelni. A modern reformpedagógiai irányzatok teljesen mellőzik a fegyelmet. Úgy gondolják, hogy az a személy szabad kibontakozásának az akadálya. Ez tévedés. A katolikus iskolákban a fegyelmet fontos értéknek kell tekinteni, az önfegyelmet pedig erénynek. Feladatunk, hogy megköveteljük a fegyelmet a gyermekektől, a nevelőktől és a szülőktől egyaránt. El kell érniük, hogy a gyermekek koruknak megfelelő önfegyellemmel rendelkezzenek. Ennek meg kell mutatkoznia öltözködésükben, külső megjelenésükben, viselkedésükben és beszédstílusukban. A fegyellemmel összefügg a fegyelmezés. A katolikus pedagógus elsősorban élete példájával fegyelmeztet. A testi fenyegetés természetesen tilos! A szóbeli megalázás nem fegyelmezési eszköz, mert lelki sérülést okozhat. **A fegyelmezés és büntetés módjait, fokozatait a MIP tartalmazza.**

II. 4. Magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek az iskolában

Minden évben **ismerkedő foglalkozásokat** tartunk azon óvodások számára, akik a következő tanévben nálunk kívánják megkezdeni tanulmányaikat. Ezeken a foglalkozásokon, illetve a beíratást megelőző egyéni beszélgetések alkalmával a gyermekeknek azokat a képességeit figyeljük elsősorban, amelyek megléte az iskola művészeti irányultságának szempontjából szükségesek. Ezt követően az érintett kollégák bevonásával az igazgató dönt a gyermekek felvételéről.

Az első évben az osztályfőnök feladata, hogy -az osztályban tanító kollégákkal egyeztetve- felismerje a magatartási nehézségekkel küzdő gyermekeket. Ezekben az

esetekben fokozatosan alkalmazzuk az iskola és a pedagógus kezében lévő lehetőségeket a gyermek fejlesztéséhez, beilleszkedésének elősegítéséhez.

- Az osztályfőnök **egyéni beszélgetéseket** folytat a tanulóval.
- Azokon az évfolyamokon, ahol az órarendben **osztályfőnöki óra** van, annak keretében osztályszinten is időt fordít a beszélgetésre.
- Az osztályfőnök az érintett szaktanárok és/vagy diákok bevonásával „többszemközti” beszélgetések során igyekeznek a nehézségeket tisztázni.
- A gyermeket a szaktanárhoz, az igazgatóhoz irányítja.
- Az iskolában alkalmazott fegyelmi eljárások fokozatának megfelelően írásbeli tájékoztatást küld a szülőknél (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztető, intő).
- A szülővel való kapcsolatfelvételt és annak gyakoriságát megfelelő módon alkalmazza (fogadó órák, rendkívüli fogadó órák, családlátogatások).
- A gyermekvédelemmel megbízott kolléga segítségével külső szakember bevonását kezdeményezi.
- Az osztályfőnök kérheti a család **lelki vezetőjének**, illetve az iskolánkban tevékenykedő atyáknak a segítségét is.

A szülővel való kapcsolatfelvétel és az együttműködés lehetőségeinek felmérése után át kell gondolni a gyermekre vonatkozó fejlesztési tervet. Csak abban az esetben tudunk hatékonyak lenni, ha a szülők képesek és hajlandóak ebben partnerként viselkedni.

Ha a gyermek helyzete olyan súlyos, vagy a szülők részéről ellenállásba ütközünk, abban az esetben - a gyermek valós érdekeit szem előtt tartva - külső segítséget kell keresnünk. A gyermekvédelmi felelős bevonásával kell innen továbblépni. A megfelelő szakemberek felkutatása mind a nevelési tanácsadó, mind az egyház irányából megközelíthető. Az osztályfőnöknek feladata, hogy koordinálja a bevont személyekkel való kapcsolattartást, azok munkáját elősegítse.

Amennyiben a szülő ellenáll az iskola javaslatának, nem tudja, vagy nem akarja a gyermek számára a javulását elősegítő körülményeket megteremteni, ha a gyermek önmagára vagy társaira nézve veszélyt jelent, hátráltatja a munkát, társai fejlődésének gátat szab, és a szülővel való egyeztetés sem vezet eredményre, úgy a hivatalos gyermekvédelmi szervektől kell segítséget kérni, és dönteni a gyermek sorsáról.

II. 5. Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek az iskolában

Minden szükséges körülményt biztosítani kell ahhoz, hogy talentumait a mi iskolánkban minden gyermek úgy kamatoztathassa, hogy „sokszoros termést” hozzon. A tanárok feladata, hogy szorgalmazzák a tanulók szellemi energiáinak kifejlesztését, Istentől kapott adottságaik hasznosítását. A tehetség fölismerése elsődleges pedagógiai feladat. A tehetségek és a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységekkel segítjük:

ISKOLÁN BELÜL:

- **differenciált tanulás,**
- szakköri foglalkozások, sportkörök, melyek a kötelező órákon kívüli képzést biztosítják a tanulóknak. Itt kapnak lehetőséget arra, hogy tudásukat továbbfejlesszék, képességeiket kibontakoztassák. A szülők és a diákok igényeinek, valamint az iskola lehetőségeinek figyelembevételével a következő szakköröket tervezzük indítani: természetbarát, sport; művészeti tárgyakból a kerületi Zene és Művészeti Iskolával együttműködve hangszeres, kézműves, tánc és színpadi (dráma) képzési lehetőségeket biztosítunk,
- **házi tanulmányi versenyek:**
 - vers és mesemondó (1-4.oszt.)
 - olvasás-szövegértés (2-4.oszt.)
 - nyelvtan-helyesírás (2-4.oszt.)
 - matematika (1-4.oszt.)
- **iskolai sportversenyek:**
 - sor és váltóverseny 1., 2. osztályosoknak
 - pingpong bajnokság 3., 4. osztályosoknak

- atlétikaverseny 2-4. osztályosoknak
- kidobós labdabajnokság 3., 4. osztályosoknak
- **vetélkedők, pályázatok**, melyek írásáról a munkaközösségek döntenek az adott év céljainak, kiemelkedő eseményeinek figyelembevételével,
- **könyvtár**, valamint az iskola más létesítményének használata (pl. tornaterem, számítástechnika terem),
- **szabadidős foglalkozások** (Múzeum, színház, Állatkert, Opera).

ISKOLÁN KÍVÜL:

Szaktárgyi versenyeken mérhetik össze tudásukat az iskolai versenyeken eredményesen szereplő, illetve kiemelkedően tehetséges tanulók.

Kerületi versenyek

- Vers és mesemondó (1-4.oszt.)
- Szépkiejtési (4.oszt.)
- Nyelvtan-helyesírás (3-4.oszt.) · Matematika (3-4.oszt.)
- Diákolimpia
- Angol (felső tagozat)
- Matematika (felső tagozat)

Katolikus iskolák közötti versenyek

- Matematika (4-8.oszt.)
- „Rügyecske” levelezős verseny (1-4.oszt.)
- KIDS (Katolikus Iskolák Diák Sportversenye)

Országos versenyek

- „Zrínyi” matematika verseny (3-8.oszt.)
- Bolyai matematika csapatverseny

A kerületi zene- és művészeti iskolában tanulnak diákjaink.

- Hangszer
- Énekkar
- Rajz
- Kézműves
- Dráma
- Iskolánk énekkara, színjátszói iskolán kívüli szerepléseken, versenyeken is részt vesznek

II. 6. Gyermek- és ifjúságvédelem az iskolában

Az iskolánkba járó hátrányos helyzetű tanulók egy része csonka családban nevelődik, és ez az állapot igen gyakran anyagi veszélyeztetettséggel is együtt jár. A legtöbb azon hátrányos helyzetű tanulók száma, akik olyan családokban nőnek föl, amelyek kulturális igénytelenség miatt nem motiválják őket tanulásra.

Ifjúságvédelmi tevékenységünkben a **prevencióra** igyekszünk hangsúlyt fektetni. Ennek első eleme a helyzetfelmérés. Az óvodáskorú gyerekeket karácsonytól szombatokként játékos foglalkozások keretén belül igyekszünk megismerni. A már iskolánkba járó tanulók szociális körülményeit az osztályfőnökök az első év folyamán **családlátogatások** során ismerik meg. A problémák okainak feltárása után a gyermekvédelem évekig tartó, összetett folyamat. Ezt a munkát a **gyermekvédelmi felelős** irányítja, akinek legfőbb segítői az osztályfőnökök, a napközis nevelők, a hitoktatók és a szaktanárok. A gyermekvédelmi felelős lépéseket tud tenni a rászoruló családok anyagi gondjainak enyhítése érdekében, de elsődleges feladata nem ez. A viselkedési, magatartásbeli, illetve a tanulásban zavarokat mutató tanulók az ő ajánlásával jutnak el a *Nevelési Tanácsadóba*. Veszélyeztetettségéről akkor beszélünk, ha a gyermek fejlődése szellemileg, testileg és erkölcsileg is fokozottan akadályozva van. Ilyen eset ritkán fordul elő iskolánkban. Szükség esetén a *Gyermekjóléti Szolgálat* dolgozóit keresheti fel a gyermekvédelmi felelős. Az örökbefogadott gyermekek megfelelő fejlődése érdekében a *Gyermekvédő Intézettel* tartjuk a kapcsolatot.

Iskolánk **drogprevenációs** tevékenységének része, hogy a művészetek oktatására különös gondot fordítunk. A színjátszás és a kézműves szakkörök lehetőséget adnak a tanulók önkifejező készségének fejlesztésére, a sportkör és a természetjárás a szabadidő hasznos eltöltésére szoktatja diákjainkat. Komoly segítségre számíthatunk az iskolánkat fenntartó

Szalézi Rend Bécsi úti rendházában szervezett **oratóriumi foglalkozásokban**, amelyeken igen sok diákunk vesz részt.

Intézményünkben a **nevelés** kiemelt feladat. A hátrányos helyzetű tanulók nevelésére, oktatására különös gondot fordítunk mindaddig, amíg tartósan nem veszélyeztetik a többi gyermek tanulását és fejlődését.

A szociális hátrányok kezelése

Iskolánk az óbudai lakótelep szélén található, tanulóink jelentős része itt lakik. A szülők döntő többsége bérből, fizetésből tartja el családját. Részben a szociális környezet, részben a többgyermekes családok nagy száma az oka annak, hogy jelentős az anyagi nehézségekkel küzdő családokból kikerülő gyermekek száma. A **kerületi önkormányzattal** és a helyi **plébániával** együttműködve próbálunk segíteni a helyzetükön.

A következő lehetőségeink vannak:

- *Az állami normatív támogatás* keretén belül a diákok étkezési költségeihez, illetve a tankönyveket ingyen biztosítja az érvényben lévő rendelkezések alapján. Az igények jogosságát a gyermekvédelmi felelős vizsgálja.
- *Az önkormányzat* a kerületben állandó lakhellyel rendelkező tanulóknak rászorultság esetén további támogatást nyújt az étkezéshez.
- *A plébánia karitás* csoportja lehetőségeihez igazodva a beiskolázási, illetve a kirándulások költségeit igyekszik csökkenteni. Anyagi nehézségek miatt egy tanuló sem marad le iskolai rendezvényekről!
- *A Szent Péter Pál Alapítvány* a rászoruló tanulók táboroztatását is támogatja.

Egyéb, nem anyagi jellegű segítségek:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetések a tanulóval,
- kapcsolattartás a családokkal,
- korrepetálási lehetőségek biztosítása,
- segítségnyújtás a továbbtanulásban.

A gyermekek nevelésében elsődleges szerepe az iskola és a társadalom előtt a családoknak lenne. Azt tapasztaljuk, hogy igen sok család - esetleg önhibáján kívül - nem tudja ezt a domináns szerepet betölteni. Iskolánk igyekszik ezt pótolni, de nem tudjuk a családi légkör hiányát ellensúlyozni. Különös figyelmet fordítunk és segítjük a nehezebb körülmények között élő gyerekeket, és a többi tanulót is arra buzdítjuk, segítsék beteg, vagy szegényebb társaikat.

II. 7. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az évek során a gyermekekben tanulási zavarok alakulhatnak ki és ezek jellege, mértéke változhat. Ezek hátterében többféle ok lehet. Ha a lemaradás oka a *sok hiányzás*, a pedagógusok feladata, hogy korrepetálja azokat a gyermekeket, akik felzárkóztatásra szorulnak.

Az első osztályba beíratott gyermekek - optimális esetben - már az óvodából úgy érkeznek, hogy szükség esetén logopédus foglalkozik velük, hiszen az óvoda elsődlegesen kiszűri a *zavarokra utaló jeleket* és megkezdí azok kezelését. Amennyiben ez mégsem történik meg, az első osztályban a pedagógus kezdeményezésére az iskola logopédus vizsgálatát kéri.

A felzárkóztatáshoz, hátránykompenzációhoz megfelelő számú korrepetáló órára van szükség. 2007 óta az alsós tanítókat ebben a munkában iskolánk fejlesztőpedagógusi végzettségű tanítója segíti. ***Alsó tagozaton osztályonként heti 2 órában, a felső tagozaton a matematika, magyar és idegen nyelv tantárgyakból tartunk korrepetálásokat a tantárgyfelosztás szerint.*** A korrepetálás idejét és helyét a pedagógus - figyelembe véve a gyermek adottságait, képességeit, a lemaradás mértékét - szabadon határozhatja meg a meghatározott heti óraszámom belül. Amennyiben ennyi felzárkóztatás nem elegendő a tanulmányi eredmények javulásához, úgy a szülőkkal további egyeztetéseket folytatunk.

II. 8. Egészségnevelési program az iskolában

Iskolánkban a **mindennapos testmozgást** a tanrendbe épített testnevelésórákon kívül az ugyancsak órarendben szereplő *néptánc* órák, valamint *sportkör* szervezésével oldjuk meg. A felső tagozatos tanulók bevonásával **természetjáró szakkört** szervezünk, amely a tanév elején elfogadott éves program alapján működik. A tanulók 4. évfolyamon kötelező **úszásoktatásban** részesülnek (kerületi szervezés).

Intézményünkben nem működik büfé. Az ebédet a JUNIOR szállítja. Az étrend összeállításánál figyelembe veszik az iskolavezetés kéréseit.

A kerületi **gyermekorvosi ellátással** a törvényi előírásoknak megfelelően tartjuk a kapcsolatot. A kötelezően előírt vizsgálatokban, védőoltásokban a tanulók időben részesülnek, ezek időpontjait a féléves programban rögzítjük. Iskolánkban hetente egy alkalommal **gyógytornász** foglalkozik a rászoruló tanulókkal.

A testnevelő vezetésével **a tanulók fizikai állapotának** karbantartása érdekében a következő eljárásokat alkalmazzuk:

- a tanulók fizikai állapotát az 1-8 évfolyamon szeptemberben és májusban mérjük fel. Az aerob állóképesség mérésére a **Cooper tesztet** alkalmazzuk. Ez 12 perc tartós, egyenletes tempóval végzett futást jelent. A mért adatokat táblázatban rögzítjük.
- évente két alkalommal **családi sportnapot** szervezünk, ennek időpontját az éves munkatervben rögzítjük.
- délutánonként a tanulók igényei, és a tanárok óraszámainak figyelembevételével **sportszakköröket** szervezünk.
- az alsó tagozaton órarendbe építve **néptáncot** tanulnak a diákok.

II. 9. Környezeti nevelési program az iskolában

Célunk, hogy a környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén és az iskolai élet minden napján jelenjen meg. Elsősorban a megfelelő szakórákon nyílik lehetőség a **környezettudatos nevelésre**, (környezetismeret, földrajz, biológia, kémia, fizika, osztályfőnöki stb.) Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók egységben lássák és kezeljék az ehhez a témához tartozó ismereteket.

Törekszünk arra, hogy a pedagógusok és a **felnőtt dolgozók személyes példájukkal** legyenek a környezettudatos életvitel terjesztői. Az iskola épületének, környezete tisztaságának és épségének megóvása közös célunk. A vízzel, villannyal való takarékoskodás és ennek ellenőrzése folyamatos feladatunk.

A **természetjáró szakkör** és osztálykirándulások programjának kialakításában célunk, hogy a tanulók minél több időt töltsenek a zöld természetben, megismerjék hazánk tájait, és így szülőföldünket és a természetet szerető és védelmező polgárokká váljanak.

II. 10. Kapcsolattartás az iskola és a család között

A gyermek nevelésének két fő színtere a család és az iskola. Iskolánk pedagógiai programja tanár, szülő, diák szoros együttműködésével valósítható meg.

Az iskola a szülőktől elvárja, hogy megismerje pedagógiai programját, azonosuljon vele, felmerülő gond esetén pedig együttműködő viselkedésre számítunk. Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni, amelynek formái:

Szülői értekezlet

Ideje: Tanév elején és a második félév elején. Pontos idejét az iskolai munkaterv határozza meg.

Rendkívüli szülői értekezlet

Szükség esetén az igazgató tudtával hívható össze.

Fogadóórák

Ideje: Félévente kettőt tartunk, melynek pontos idejét az iskolai munkaterv határozza meg.

Rendkívüli fogadóóra

A szülőt külön írásban is behívhatjuk, ha aktuális problémát kell vele megbeszélni. A szülő is kérhet rendkívüli megbeszélést, melyet előre egyeztetett időpontban biztosítunk.

Családlátogatások

Minden osztályfőnök – szükség esetén gyermekvédelmi felelőssel – a napközis nevelővel együtt meglátogatja a családokat, lehetőleg az első tanévben, Külön gondot fordítunk a problémával küzdő gyerekekre.

Nyílt nap

Idejét az iskolai munkaterv határozza meg.

Körlevél

Havonta egyszer, írásos formában tájékoztatja a szülőket az aktuális eseményekről,

Üzenő füzet illetve az **Ellenőrző könyv** az írásos kapcsolattartás eszközei. A szülő és az iskola kölcsönösen jelezheti kéréseit, észrevételeit, információit a másik fél felé. A szülő írásos tájékoztatást kap gyermeke tanulmányi, magatartási előmeneteléről. Itt igazolja a szülő a mulasztásokat. A szükséges személyi adatok is itt kerülnek bejegyzésre. Amennyiben a gyerek valamilyen okból nem közvetíti ezeket a bejegyzéseket, úgy az iskola postai úton keresi meg a szülőket. Az ellenőrző vezetését a házirend szabályozza.

Szülői Tanács

Minden osztályból egy választott szülő alkotja. Feladatuk a szülők és az igazgató közötti kapcsolattartás.

Összehívásáról az igazgató dönt.

Osztálytitkárok közössége

Tagjai a 4-8. osztályokból választás alapján kerülnek ki.

Közös programok:

Ezekben a tanárok, diákok szülők közösen vehetnek részt.

II. 11. Az iskola pedagógiai programjának végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai programban előírt tananyag feldolgozásához szükséges tárgyak, eszközök és információhordozók beszerzése folyamatos. A fejlesztés középpontjában a sportudvar kialakítása áll. (2008/09)

A művészeti szaktanterem kialakítása 2008 őszétől várható.

Eszközigényünk, és ezek beszerzési határideje a következő:

Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai:

Nyelvi labor berendezés		2008 ősz
Eszközszállító kerekasztal	1 db	2008 ősz

Művészeti nevelési szaktanterem:

Rajzasztal	10 db	2008 ősz
Tárgyasztal	2 db	2008 ősz
Mobil lámpa	2 db	2008 ősz

Technikai szaktanterem:

Munkaasztal	10 db	2008 ősz
Állítható magasságú támla nélküli szék	15 db	2008 ősz

Sportudvar:

Magasugró állvány, lécsík	1 db	2008 ősz
Röplabdaháló	1 db	2008 ősz

Könyvtár:

Egyedi világítás	4 db	2008 ősz
------------------	------	----------

II. 12. A közösségi életre történő felkészítés és a differenciált fejlesztés lehetőségei az óvodában

Az óvodában megfelelően kialakított szokásrend segíti a gyermeket abban, hogy a családi közösségen kívül egy kortárs közösségbe is beilleszkedjen.

A kicsi gyerek jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége, ezért az óvodában biztonság, otthonosság, szeretetteljes légkör veszi körül. Az új gyerekek beilleszkedésének segítése különös jelentőségű feladat az óvoda életében. Augusztus hónap utolsó heteiben a szülők gyermekeikkel, minden nap délelőtt egy-két órát együtt játszhatnak. Ilyenkor mindkét óvónő és a dajka is jelen van. A gyerekek otthonról kedvenc játékaikat is magukkal hozhatják. Ilyen módon a kicsiknek a felnőttekhez fűződő kapcsolatuk fokozatosan a társak felé fordul, és kialakul az együttjátszás igénye. Az óvodás társas kapcsolata jellemzően a játék tevékenységben fejlődik, alakul. A szerep – és szabályjátékok fejlesztik a gyerek szellemi képességeit, akaratát, önfegyelmét, felelősségtudatát. A szocializációs folyamatban fontos szerepet kap a beszéd, az önkifejezésnek, és a környezettel való érintkezésnek az eszköze. Az élménybeszámoló beszélgetéseken túl a mesehallgatás, mondókázás, verselés és a bábozás, mind az anyanyelvi kommunikációs nevelés színterei. Óvodánkban már hagyományosan kiemelt hangsúlyt kap a gyerekek művészi adottságainak (zene, rajz, kézművesség, tánc) fejlesztése. E tevékenységek során lehetőség nyílik arra, hogy az eltérő képességű gyerekekkel egyénileg, differenciáltan foglalkozzanak az óvónők.

A közösségi életre történő felkészítés szempontjából lényeges, hogy az óvodai csoportok vegyes összetételűek. Ez, a családi viszonyokhoz közelebb álló csoportszervezési mód is a gyerekek megfelelő szocializációját segíti. A kisebb gyermek utánozza a nagyobbat, az idősebb megtanulja, hogy a fiatalabbat védeni, gondozni kell.

Az óvoda rendszeres, a közösségi életérzés kialakítását segítő szokásai:

- Csendes percek, napi ima
- Foglalkozások (terv szerint)
- Kirándulások, színházlátogatások
- Ajándékkészítés
- Ünnepek, megemlékezések a szülőkkel együtt
- Nyári tábor

II. 13. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység az óvodában

Az óvodának jelentős szerepe van abban, hogy az eltérő szocializációs szokásokkal rendelkező családokból érkező gyerekek mindegyike időben megkezdhesse általános iskolai tanulmányait.

A családokkal együttműködve igyekszünk az anyagi, vagy erkölcsi szempontból elhanyagolt gyermekek magatartászavarait, antiszociális viselkedésének tüneteit enyhíteni, esetleg félelmeit, szorongásait oldani. Az okok feltárásában és a családokkal való együttműködésben az óvónőket a gyermekvédelmi felelős segíti. (Ezzel a feladattal a vezető minden évben egy óvónőt bíz meg.) Jelentős szerepe van a segélyezések és térítéskedvezmények elbírálásában, ő tartja a kapcsolatot a nevelést segítő intézményekkel: Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügyi Hivatal.

A hátrányos helyzetű, vagy veszélyeztetett gyerekekkel való bánásmód formái:

- Családlátogatás – környezettanulmány készítése
- Anamnézis felvétele
- Gyakorlott beszélgetés a szülőkkel
- Fogadóóra
- Kapcsolatfelvétel a védőnővel és az óvodai orvossal
- A gyermekek megfigyelése az óvodai tevékenységek közben

A szociális hátrányok kezelésének lehetőségei:

- Állami normatív (ingyenes) étkezési támogatás.
- Önkormányzati szociális támogatás a kerületben lakó gyerekeknek
- A Póni Alapítvány segíti a rászoruló gyerekeket az óvodai rendezvényeken való részvétel költségeinek átvállalásával.
- Plébániai Karitászcsoport
- Az Önkormányzat Szociális Ügyosztály rendkívüli anyagi támogatása

II. 14. A szülő, a gyermek és a pedagógus együttműködésének formái az óvodában

A kisgyermek nevelésének két színtere a család és az óvodai közösség. A gyermekek egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen e két fél nevelési elveinek összehangolása, és a mind szorosabb, rendszeres együttműködés.

Az óvodában dolgozó felnőttek közössége:

- Óvodapedagógusok (1 vezető, 8 óvodapedagógus)
- Technikai dolgozók (6 dajka, 1 kertész, karbantartó, 1 óvodatitkár)
- Munkaközösségek

A szülők közösségének az óvodával történő együttműködés lehetőségei:

- Szülői értekezlet évente három alkalommal
- Fogadóóra minden páros hónapban egy alkalommal
- Ünnepeken, jeles napokon jelen lehetnek a szülők
- Közös kirándulások évente legalább két hétvégén
- A Szülők Szervezete évente két megbeszélést tart. Jogszámban meghatározott módon kapcsolódik be az óvoda életébe.

II. 15. Kétnyelvűség az óvodában

Óbuda-Békásmegyer újkori történetében nagy szerepet játszottak a magyarországi németek. 1994-ben megalakult az Óbuda-Békásmegyer Német Kisebbségi Önkormányzat, és több közoktatási intézményben kezdődött két tannyelvű oktatás.

Évekkel ezelőtt a Tímár utcai óvodában először egy, majd két tannyelvű nemzetiségi csoport indult. Nagy hangsúlyt fektetünk a „másodnyelv elsajátítás” módszertani alapelveire. A nyelvtanulás az egész nap folyamán, a napirendhez igazodva, a következő formában történik:

- Játék, rajzolás, festés, agyagozás, testnevelés közben a segítséget, utasításokat német nyelven adjuk
- A napi munka, étkezés és tisztálkodás kifejezései németül hangoznak el
- Német nyelvű verseket, mondókákat, kiszámolókat és körjátékokat tanulunk
- A foglalkozások egy részén is elhangzik német szó (számlálás, környezetismeret)

A kétnyelvű óvodában elsődleges szempont a gyerekek szókincsbővítése, és gyakori ismétlés során a mindennapi élet leggyakoribb kifejezéseinek, a rövid utasításoknak megtanítása német nyelven. Az óvodások a német nyelvvel való ismerkedésüket folytathatják

az Óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskolában már évek óta működő egyik „német barát” első osztályában.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka, és az óvodai nevelőmunka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere az intézményi Minőségbiztosítási Programokban (IMIP) található.

Az óvodában folyó nevelőmunka részletes programját az óvoda Helyi Programja tartalmazza.

II. 16. Az óvoda Helyi Programjának végrehajtását segítő eszközök, felszerelések jegyzéke (2008-ra áthúzódó hiány)

Helyiség	db
Csoportszoba	
Élősarok állvány.....	4
Óvodapedagógusi asztal.....	4
Felnőtt szék.....	8
Eszköz-előkészítő aszta.....	4
Textiltároló szekrény.....	4
Edény- és evőeszköz tároló szekrény.....	4
Tornaszoba	
Óvodai többfunkciós mászó készlet.....	1
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	

Játszóudvar

Kerti asztal.....	4
Kerti pad.....	8
Takaróháló.....	1
Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő eszközök.....	6

Óvodavezetői iroda

Tárgyalóasztal.....	1
Könyvszekrény.....	1

Nevelőtestületi szoba

Fiókos asztal.....	10
Öltözőszekrény.....	20

Gyermeköltöző

Öltözőrekesz, ruhatároló, fogas.....	24
--------------------------------------	----

Gyermekmosdó, WC

Rekeszes fali polc fogmosó tartóval.....	16
Törülköző.....	178
Abrosz.....	50
Gyermektakaró.....	110
Ágynemű.....	178
Lepedő.....	50

Befejezés

A nevelési program módosítását a tantestület 2008. május 20-án, a szülők képviselői 2008. május 28-án egyhangúan elfogadták. Érvényben marad a következő módosításig, illetve mindaddig, amíg jogszabály másképp nem rendelkezik.

A nevelési program az iskola egyéb dokumentumaival együtt az igazgatói irodában és a könyvtárban minden érdeklődő számára helyben olvasás céljára elérhető. A nevelési program az óvodában az óvodavezetői irodában található. Ez a dokumentum az iskola honlapján is látható.

Budapest, május

**Az Óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Programját elfogadom - 2008. május**

Egerváriné Hernádi Gabriella
Czidra Balázsné
Fekete Rózsa
Jager Zsuzsanna
Mezei Gyuláné
Szabóné Tamási Éva
Túróckyné Toborffy Rita
Aba Noémi
Berecz Katalin
Bécsy Károly
Bisztricsány Ágnes
Depaula Flavio
Dobrayné Poós Katalin
Domszky Andrásné
Hídvégi Réka
Horváthné Banai Ida
Jani Piroska
Jenővári Ágnes

Kissné Kasovitz Mária
Kissné Szegedi Krisztina
Major Zsuzsanna
Mezeiné Topa Orsolya
Szentendrei Gabriella
Tiba Csaba
Tolnai Andrea
Varga Béláné
Vida Andrásné
Vitézné Szabó Györgyi

.....
Nyáryné Fábry Katalin
a Szülői Tanács nevében

.....
Kárpáti Benedek
tanulók nevében

.....
Havasi József SDB
Tartományfőnök

.....
Kenessey László
igazgató

**AZ ÓBUDAI SZENT PÉTER ÉS PÁL SZALÉZI ÁLTALÁNOS
ISKOLA**

HELYI TANTERVE

Tartalom

III. A helyi tanterv.....	34
III. 1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve.....	36
III. 2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	39
III. 3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	40
III. 4. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái és rendje. A tanulók tudása, magatartása és szorgalma értékelésének követelményei.....	40
III. 5. Az otthoni (napközi és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	41
III. 6. Az egyes modulok értékelése és minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez.....	42
III. 7. A nem szakrendszerű oktatás bevezetése iskolánkban a 2008/09-es tanévtől.....	42
III. 8. Az alsó tagozat tantárgyainak követelményrendszere, és a továbblépés feltételei.....	43
III. 9. A felső tagozat tantárgyainak követelményrendszere, és a továbblépés feltételei.....	43

III. 1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve

Iskolánk tantárgyi rendszerét és óratervét a 17/2004 (V.20.) OM rendelet ajánlása alapján állítottuk össze.

Az óraszámok meghatározásánál figyelembe vettük, hogy **iskolánkba a katolikus értelmiségi szülők küldik gyermekeiket**. Ezért heti két alkalommal a délelőtti órakeretbe hittan (református és katolikus) órákat építettünk be. A matematika és magyar tantárgyak óraszámait a gimnáziumi továbbtanulás igénye indokolja. Iskolánk művészeti orientáltságával a tanulók lelki, érzelmi fejlődését igyekszünk elősegíteni. A kerületi művészeti iskolával együttműködve szervezzük meg a néptánc oktatást, és az alsó tagozat emelt ének óraszámával a nagy számban zenét tanuló diákok szolfézs oktatását is délelőtt oldjuk meg. Szintén alsó tagozaton a két párhuzamos osztály közül az egyikben első osztálytól kezdve heti egy órában a német idegen nyelvvel ismerkednek tanulóink.

Iskolánk helyi tantervének elkészítésekor felhasználtuk a KPSZTI javaslatait. Elfogadjuk kerettantervi ajánlásaikat, és együttműködünk az általuk kidolgozott és működtetett intézményellenőrzési programban.

Az alsó tagozat heti óraszámjai

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.
Magyar	8	8	8	8
Matematika	4	4	4	4
Idegen nyelv	1	1	1	3
Környezet	1	1	1-2	1-2
Rajz	1	1	2-1	2-1
Ének	3	3	3	3
Technika	1	1	1	1
Testnevelés	2	2	2	2
Néptánc	2	2	2	2
Hittan	2	2	2	2
Összes:	25	25	26	28

A felső tagozat heti óraszámai

Tantárgy/évfolyam	5.	6.	7.	8.
Magyar	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Természetismeret	2	2	-	-
Fizika	-	-	2	1-2
Biológia	-	-	1-2	1-2
Kémia	-	-	2	2-1
Földrajz	-	-	2-1	2-1
Ének	2	2	1	1
Rajz	2	2	2	2
Technika, informatika	1	2	2	2
Osztályfőnöki	1	0,5	0,5	0,5
Néptánc	1			
Hittan	2	2	2	2
Testnevelés	3	3	2,5	2
Egészségtan		0,5		
Média				0,5
Összesen:	27	27	30	29

III. 2. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyveket és munkafüzeteket a munkaközösség-vezetőkkel egyeztetve a tanítók és szaktanárok rendelik a tankönyvfelelős koordinálásával. A szülőkkel való egyeztetés után kerül az igénylés a kiadókhöz. A tanítók és szaktanárok tankönyvválasztásának szabadságát tiszteletben tartva iskolánkban a **tanönyvválasztás szempontjai** a következők:

- Nem elsődleges, de fontos szempont a tankönyvek elfogadható ára
- Tartalmában és külső megjelenésében esztétikus, és minél tartósabb legyen, hogy a többgyermekes családokban éveken keresztül használni tudják
- Minél könnyebb legyen
- Példatárakat a tanulók lehetőleg ne vegyenek. Szükség esetén az iskolai könyvtár rendelkezzen kellő példányszámmal
- Munkafüzeteket csak indokolt esetben rendelünk
- Az ingyenes tankönyvben részesülő tanulók angol, kémia, biológia és ének tankönyvei könyvtári állományba kerülnek.

Iskolánkban az alábbi kiadók könyveit használjuk:

Apáczai Könyvkiadó Kft.

Mozaik Kiadó Kft.

Műszaki Könyvkiadó

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.

Szalay Kiadó Kft.

Stieffel Kiadó

Cartographia Kft.

Comenius Kft.

A tanulmányi segédletek és taneszközök beszerzésének ütemezését a nevelési program II.12. fejezete tartalmazza. Céljaink között szerepel, hogy a számítástechnika oktatását tanulónként egy számítógéppel, a természettudományok oktatását két tanulónként egy tanulókísérleti eszközzel valósítsuk meg. Ehhez várjuk az OM által összeállított korszerű „kötelező eszközök listáját”, illetve anyagi erőforrások biztosítását akár pályázatok útján.

III. 3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A Kt. 71.§ (1) valamint (4) – (7) bekezdései szerint járunk el. A 4 – 8 évfolyamon a továbblépés feltételeit a kerettanterv tartalmazza tantárgyanként. (ld. III.7. és III. 8. fejezetek)

III. 4. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái és rendje. A tanulók tudása, magatartása és szorgalma értékelésének követelményei

A Kt 70.§ (1) – (4) bekezdés szerint járunk el. A tanulók magatartásának és szorgalma minősítésének követelményeit, valamint ennek formáját az intézményi **MIP tartalmazza**. Ugyancsak e dokumentumban található a diákok tantárgyi tudása mérésének módjai, a minősítések formái, valamint a jutalmazások és elmarasztalások esetei. Az 1-3 évfolyamon a szöveges értékelést a MIP melléklete tartalmazza.

Az évfolyamismérlés elkerülése és a biztos tudás megalapozása érdekében intézményünkben minden osztálytanító heti két korrepetálást tart a rászoruló tanulóknak. Felső tagozaton matematika, angol és magyar nyelvtan tantárgyakból tartunk hetente és évfolyamonként 1-1 óra korrepetálást. A bukásra álló tanulók szüleit e tényről május elején írásban tájékoztatjuk.

III. 5. Az otthoni (napközi és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Alsó tagozatos tanulóink túlnyomó többsége a napköziben készül föl a másnapi tanórákra. A napközis csoportokat évfolyamonként szervezzük, élükön 1-1 tanítóval. Tanulásra az ebéd és a levegőzés után $\frac{1}{2}$ 3 – 4-ig, naponta másfél óra áll rendelkezésre.

A felső tagozatos diákok részére egy tanulószobai csoportot szervezünk, ahol délután 2 - 4-ig készülhetnek a másnapi tanórákra. Ezeken a foglalkozásokon 20-25, zömmel ötödikes, kevés hatodikos tanuló tartózkodik naponta.

A diákok délutáni szóbeli és írásbeli feladatokkal való ellátását fontosnak tartjuk, mert a tananyag délelőtti megértését a tudás szükséges, de nem elégséges feltételének gondoljuk. Az iskola vezetésének elvárása, hogy a délelőtti tanórákon a tanítók és a szaktanárok tanítsanak, együttgondolkodásra készítsék a tanulókat (ne előadásokat tartsanak). Legalább 80%-ban délelőtt szerezzék meg a diákok a szükséges ismereteket, készségeket, képességeket. (Ehhez természetesen a tanulók aktív együttműködése is szükséges.) Otthon, napköziben és a tanulószobán a délelőtt megszerzett ismeretek önálló munkával történő elmélyítése, gyakorlása és az új ismeretek bevésése történjék. Tantárgyanként szóbeli és írásbeli feladatokat is adhatunk a következő tanórára, az egyre magasabb évfolyamokon a szóbeli feladatok felé növelve az arányt. Mindezeket figyelembe véve tantárgyanként 15-20 percnél többet nem készülhetnek a következő tanórára a diákok. Elvárás a tantestület felé, hogy minden házi feladatot – írásban, szóban, egyénileg vagy frontálisan – ellenőrizzünk. Lecke a hét végére és a szünetekre is adható, de nem több, mint egyik tanóráról a másikra.

Ahhoz, hogy a diákok délelőtti és délutáni munkája eredményes legyen, és a tanulás ne váljék gyötrelmes, szorongató feladattá, időben meg kell őket tanítani tanulni. Ez részben az ötödikes osztályfőnöki órák feladata.

III. 6. Az egyes modulok értékelése és minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez

Mivel iskolánk alsó tagozaton évfolyamonként két-két, felső tagozaton egy osztállyal működik, a modulok oktatását hosszabb távon bizonyos tantárgyak anyagába építve tudjuk megoldani.

A **hon-és népismeret** modul az ének és a néptánc órák keretén belül, annak tanmenetében kerül oktatásra, és értékelése is ebben az osztályzatban realizálódik.

Az **ember és társadalomismeret, etika** modul a hittan órák anyagába épül, amelyet minden évfolyamon heti két órában tanulnak diákjaink, és e tantárgyból félévente osztályzatot is kapnak.

6-7-8. évfolyamokon informatika néven heti két órában a technika és **informatika** tantárgy és modul kerül összevonásra.

A 6. évfolyamon az **egészségtan** modul tartalmát az osztályfőnöki órák keretén belül sajátítják el a tanulók, érdemjegyet nem kapnak.

A **mozgókép és médiaismeret** a 8. évfolyam osztályfőnöki órák tanmenetébe épül, érdemjegyet nem kapnak a tanulók.

A **tánc és dráma** modul tananyagtartalma 5. évfolyamon 1 óra néptánc órán belül kerül feldolgozásra.

III. 7. A nem szakrendszerű oktatás bevezetése iskolánkban a 2008/09-es tanévtől

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 2003. évi LXI. és 2006. évi LXXI. törvények által történt módosítása következtében az alapfokú oktatás-nevelés alapozó szakaszában, azaz az 5-6. évfolyamon a kötelező és nem kötelező tanórákra fordítható időkeret 25-50 százalékában nem szakrendszerű oktatást kell biztosítani. A 113. § (1) bekezdése értelmében a 2008/2009. tanévben kell ezt először megszervezni, majd ezt követően felmenő rendszerben.

Iskolánkban a megadott időkeret **25%-ában** (legalább heti 7 órában) teljesítjük ezt a törvényben előírt kötelezettséget a következő módon:

- Hosszabb távon a német nyelv és a testnevelés tantárgyakat az 5. és a 6. évfolyamokon *tanító oktatja*. (Ez heti 6 óra)
- Egy magyar történelem és egy matematika szakos *tanárnő* 120 órás akkreditált továbbképzésen megszerzi a nem szakos tanításhoz szükséges ismereteket. Ő a magyar nyelvnek és a matematikának a megjelölt két évfolyamon történő oktatásával (heti 4+2 óra) és a korrepetálásokkal (heti 1-2 óra) egyedül is teljesítik a nem szakrendszerű oktatásra előírt óraszámot.
- Intézményünkben jellemzően kevés a fejlesztésre szoruló tanuló, ezért nem szándékozunk csoportbontásokat alkalmazni. A magyar, angol és matematika tantárgyak heti 1 óra *korrepetálási* lehetősége erre a célra elegendő.

- Minden tanórán belül különös hangsúlyt fektetünk az önálló fejlesztés, információszerzés technikáinak az elsajátítására, az *önálló tanulás* és a kommunikálás *képességének fejlesztésére*.
- Iskolánk jellegéből adódóan kiemelt figyelmet fordítunk a *szociális kompetenciák* (egymás elfogadása, meghallgatása, az osztályközösség építése, emberi kapcsolatok ápolása) fejlesztésére.
- Figyelünk arra, hogy *módszertani kultúránkban* a „tanítói” és a „tanári” jelleg megfelelő arányban jelenjen meg.
- A nevelés-oktatás folyamatának interperszonális jellegét fontosnak tartva, a legkorszerűbb *technikai eszközöket* (számítógép, projektor) egyre többet használjuk.

III. 8. Az alsó tagozat tantárgyainak követelményrendszere és a továbblépés feltételei (Melléklet)

III. 9. A felső tagozat tantárgyainak követelményrendszere és a továbblépés feltételei (Melléklet)